

Hřejivý a zábavný příběh
o oslavy pravého významu Vianoc

DEBBIE
MACOMBEROVÁ

Duch Vianoc

Duch Vianoc

Duch Vianoc

DEBBIE MACOMBEROVÁ

Original title: Debbie Macomber: THE CHRISTMAS SPIRIT

Copyright © Debbie Macomber, 2022

Published in the United States by Ballantine Books, an imprint of Random House, a division of Penguin Random House LLC, New York.

Cover design: Belina Huey

Cover illustration: Tom Hallman, based on images by Alamy (street), Shutterstock (gazebo), and Depositphotos (puppies)

Inside illustrations © iStock

Translation © Anna Kompasová, 2022

Slovak edition © Fortuna Libri, Bratislava 2022

Vydalo vydavateľstvo Fortuna Libri.

www.fortunalibri.sk

Redakčná a jazyková úprava Marta Činovská

Prvé vydanie

Táto kniha je fikcia. Mená, postavy, miesta a udalosti sú buď výtvorom autorkinej fantázie, alebo sú použité fiktívne, a preto akákoľvek podobnosť so skutočnými živými alebo mŕtvymi osobami, obchodnými spoločnosťami, udalosťami či miestami je úplne náhodná.

Všetky práva vyhradené.

Nijaká časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovať, ukladať do informačných systémov ani rozširovať akýmkoľvek spôsobom, či už elektronicky, mechanicky, fotografickou reprodukciou, alebo inými prostriedkami, bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ISBN 978-80-573-0311-4

*Linde Nicholsovej,
spisovateľke, pletiarke a predovšetkým
drahej priateľke*

PROLÓG

„Starká, starká, už sme tu,“ zvolal osemročný Lance, keď vbehol do domu so svojou šesťročnou sestrou. Vrhol sa starej mame do náručia, akoby od ich posledného stretnutia uplynuli celé týždne. Lance a Lily často prišli na návštevu a starká si vážila každú minútu so svojimi drahými vnúčatami.

„Upečieme zas sušienky?“ spýtal sa Lance, keď ho starká pustila z náručia.

Pozrel sa do kuchyne, či nenájde známky po svojej obľúbenej zálube.

„Nechcem piecť sušienky,“ zakvílila Lily a vrúcne starkú objala. „Chcem, aby nám starká rozpovedala ďalší príbeh. Starkine príbehy sú najlepšie. Navyše, mama tvrdí, že Lance je až priveľa sušienok.“

„Veru áno,“ pritakala starká a postrapatila vnukovi vlasy. „Je neskoro a starká je unavená, tak sa dohodnime na horúcej čokoláde a na rozprávke.“ Mala za sebou dlhý, ťažký deň. Poroznášala košíky s jedlom rodinám v nůdzi a absolvovala dlhý nácvik kostolného zboru, ktorý skúšal na štedrovečernú bohoslužbu. Spomienka na iný vianočný program spred mnohých rokov, na ktorý pravdepodobne nikdy nezabudne, jej vyčarila úsmev na tvári.

Lance naklonil hlavu, akoby o tom rozmýšľal. „S rozprávkou súhlasím, pokiaľ sa tam nebudú bozkávať.“

„Mám rada, keď sa niekto bozkáva,“ oponovala Lily a pozrela sa na starkú, akoby ju chcela uistiť, že akýkoľvek príbeh, či už s bozkami, alebo bez nich, jej vyhovuje.

Uvarili si horúcu čokoládu s penovými cukríkmi navrchu a presunuli sa do obývačky. So šálkami v rukách si sadli na veľkú pohovku pred kozubom. Plamene sa jemne mihotali a zohrievali miestnosť. Z kozubovej rímasy, na ktorej stáli jasličky, viselo niekoľko červených pančúch s bielymi vlnenými manžetami. Žiarivé farby na figúrkach rokmi vybledli do pastelových odtieňov. Napriek tomu betlehem zostal rodným pokladom, ktorý sa dedil z generácie na generáciu.

Deti si odpili z čokolády a pritisli sa k starkej. Starká objala vnučku a Lance si oprel hlavu o starkino plece. Uhniedzili sa a starká sa chystala pustiť do rozprávania príbehu.

„Starká, môžem začať ja?“ vyhrkla Lily. „Začiatok je moja obľúbená časť. Kde bolo, tam bolo...“

„Kde bolo, tambolo,“ zopakoval Lance nie práve nadšene. „Nie, starká, prosím. Tentoraz si chcem vypočuť skutočný príbeh.“

„Dobre,“ privolila starká.

„Nepovieš nám rozprávku?“ spýtala sa Lily zarmútene.

„Nie, tento príbeh bude lepší.“

„Ako by mohol byť lepší?“ nechápala Lily. „Rozprávky sa vždy začínajú takto.“

„Pamätaj, chrústik, toto nie je rozprávka. Toto je skutočný príbeh.“ Starká pobozkala Lily na čelo. „A bude sa ti páčiť. Sľubujem. Pravdepodobne jeden z najlepších príbehov, ktoré mám v inventári.“

„Ale ak sa nezačne s *Kde bolo, tam bolo*, tak ako?“

Než stihla odpovedať, Lance položil ďalšiu otázku: „Budú sa tam bozkávať?“

Starká zaváhala, nechcela zavádzať vnúčika. „Občas.“

„Super!“ Lily zatlieskala.

Starká sa sklonila k Lancovi a zašepkala: „Keď sa k dostanem k tej časti, môžeš si zapchať uši.“

Lance si zhlboka vzdychol. „Dobre, ale upozorni ma vopred.“

„Upozorním,“ sľúbila.

Lance ešte stále nebol spokojný: „Si si istá, že to nie je jedna z tých nudných rozprávok?“

„Som si istá,“ ubezpečila ho starká. „Príbeh otvorím slovami *Na začiatku*.“

„Ach, super,“ zaštebotala Lily a pritisla sa bližšie k starkej.

Starká sa odmlčala a pozrela na vnuka. „Je to lepšie?“

Lancov ostrážitý pohľad naznačoval, že zostáva skeptický.

„No tak, starká,“ naliehala Lily, „pokračuj.“

Starká sa oprela chrbtom o čalúnenú pohovku a zavrela oči, v mysli jej preletovali spomienky. Pustila sa do rozprávania a vyčarila jemný úsmev.

„Na začiatku boli dvaja muži, ktorí boli priateľmi v dobrom aj v zlom, a volali sa...“

„Môžem im dať meno?“ prerušila ju Lily. „Vždy mi dovoľíš pomenovať ľudí v rozprávkach.“

„Dobre, Lily, ty dáš meno jednému a Lance druhému.“

Lily pokračovala: „Keďže tento príbeh sa začína slovami *Na začiatku*, pomenujem ho po strýkovi Petrovi.“

Starká sa usmiala. „To je od teba milé, chrústik, a výborne sa hodí. A čo ty, Lance? Napadlo ti niečo?“

„Hank,“ odvetil Lance automaticky. „Po starkom Hankovi.“

Starká súhlasila. „Lepšie si vybrať nemohol.“

„Je tento príbeh o nich dvoch preto, že sú dobrí priatelia?“

„Počúvaj a dozvieš sa.“

Lily a Lance sa na seba usmiali. Pomenovanie postáv v starkiných príbehoch im robilo radosť, a preto im tú radosť dožičila.

„Dobre, tak počúvajte,“ nadviazala. „Peter a Hank boli priateľmi takmer celý život. Vyrastali spolu, chodili do rovnakej školy, obaja hrali americký futbal a behávali. Peter bol hviezdny rozohrávač a Hank bol najrýchlejší v bežeckom tíme.“

„Tak sa mi to páči!“ Lancovi sa rozjasnila tvár a víťazne zovrel päšť vo vzduchu.

„Zalúbili sa a oženili so svojimi frajerkami?“ zaujímala sa Lily.

„Starká, prosím, nepokaz to.“ Lance zavrel oči a nadurdené sa oprel o sedadlo.

Starká sa nenechala vyrušiť: „Keď skončili strednú školu, Peter odišiel na vysokú školu a Hank prevzal krčmu po

svojom otcovi, ktorý odišiel do dôchodku.“ Odmlčala sa a všimla si, že Lance sa ponoril do príbehu a Lily trpezlivo čakala na romantickú zápletku. „Lenže podobne ako v rozprávkach, aj tento príbeh sa odohral dávno predtým, ako vynášli mobilné telefóny a sociálne siete.“

„Tak dávno?“ zvolal Lance zdesene. „Žili v jaskyniach?“

Starká sa usmiala. „Nie. Bývali v domoch. Telefóny mali vnútri a väčšina z nich bola pripevnená k stene. A tie ostatné boli priveľké na to, aby sa dali nosiť von.“

Deti na ňu hľadeli s vyvalenými očami.

„Pokračujem,“ nadviazala starká. „Peter a Hank zostali najlepšimi priateľmi aj po maturitách.“

„Mój najlepší priateľ je Everett,“ skočil jej do reči Lance. „A budeme sa kamarátiť, aj keď budeme starí a zmaturujeme.“

„O tom nepochybujem,“ prisvedčila starká. „Dokonca aj po tom, čo Peter vyštudoval vysokú školu, pravidelne sa stretával s Hankom. A práve tam sa začína náš príbeh.“

PRVÁ KAPITOLA

1977

„Ahoj, starec, prepáč, že meškám,“ zvolal Hank, keď sa usadil do červeného čalúneného boxu v bistre *U mamy* naproti svojmu najlepšiemu priateľovi. Spal menej ako päť hodín a jeho deň sa ešte len začínal. „Čakáš dlho?“

„Nie, aj ja som prišiel len pred chvíľou.“ Pete bol vždy zodpovedný a dochvilný. Hanka prekvapilo, keď zistil, že jeho priateľ pastor meškal tiež.

Podišla k nim servírka s kanvicou kávy a obaja muži zdvihli krémové šálky do vzduchu, aby im naliala. Pete sa na ňu usmial, keď im podávala jedálny lístok. Hank si všimol, ako ju Pete sleduje, keď sa vracala k pultu, aby doliala ďalšiemu zákazníkovi.

„Tieto nočné ma zabíjajú,“ povzdychol si Hank a rukou si pretrel tvár. Pálili ho oči a nevedel si spomenúť, kedy naposledy sa dobre najedol. Každý bol iný, no ich priateľstvo pretrvalo aj po tom, čo Peter absolvoval seminár a vrátil sa do Bridgeportu. Pete vyzeral ako typický pastor, zatiaľ čo Hanka si často mylila s hipisákom, keďže mal dlhé vlasy a obliekal sa neformálne. Bežne nosil roztrhané džínsy a tričko. Dal by ruku do ohňa, že jeho priateľ na sebe nemal modré rifle od vysokej školy.

Hank bol majiteľ, manažér, barman a hlavný umývač fliaš v krčme *Posledná výzva*. Bistro *U mamy*, kde sa bežne stretávali na obed každý mesiac, sa nachádzalo na polceste medzi mestami, kde bývali – Pete v Bridgeporte a Hank v Kettle Springs. „Z krčmy som vyliezol až dnes po druhej ráno. Niektoré noci spím menej ako tri alebo štyri hodiny. Tá práca ma odrovnáva.“

Pete vzhliadol od jedálneho lístka. „Bol som v tom, že ťa to baví.“

„Veru baví. Vždy som vedel, že jedného dňa prevezmem otcovo miesto. Tešil som sa na to. Štamgasti sú skvelí a držia ma v pluse, ale nemám žiaden osobný život. Pol roka som nebol na rande.“

„Domnieval som sa, že ženy stretávaš na každom kroku,“ začudoval sa Peter a odpil si z kávy.

„Áno. Sú to skvelé baby. Predpokladal som, že keď budem mať tridsať, budem ženáč s deťmi na krku.“

„Tak ako to, že to nevyšlo?“ zaujímal sa Pete.

Hankov celoživotný priateľ zjavne nechápal, čo si vedenie krčmy vyžaduje. „Je veľký rozdiel medzi tým, keď

človek stretá mnoho žien, a tým, že s nimi nemá čas ísť na rande. Pracujem štrnásť hodín denne a niekedy aj dlhšie.“

Pete sa zamračil. „Najmi si posilu.“

Hank si odfrkol. Petovi sa to vravelo. „Máš predstavu, aké ťažké je v dnešnej dobe nájsť dobrého zamestnanca? Prijal som na skúšku barmana na čiastočný úväzok a on prepil všetky moje zisky. S litrami, čo do seba lial, by som čochvíľa skrachoval. Ak musím dohliadať na personál, pokojne sa bez neho zaobídem.“

Po krátkom zaváhaní Pete pochopil Hankovu dilemu. „Rozumiem.“

„Vlastné podnikanie mi zaberá každú voľnú minútu. Ak nie som v bare a neobsluhujem, trčím v kancelárii a topím sa v papieroch. Študujem nové vyhlášky a vyplňam daňové priznania. Ani neviem, od čoho ma rozbolí hlava. Máš vôbec šajnu, koľko úsilia treba vynaložiť na účtovníctvo, ak vlastniš prevádzku?“

„Nuž, áno...“

„Ale prosím ťa...“ Hank sa uškrnul. „Si pastor. Cirkev neplatí dane ani nezápasí s finančnými problémami.“

Petovi skoro zabehlo. „Si na riadnom omyle! Správa kostola nie je prechádzka ružovou záhradou.“

„Žartuješ?“ Hank sa to chystal rozvinúť, keď ich prerušila servírka. Prehltol svoju námietku a obrátil svoju pozornosť opäť na to, čo si dá na obed.

Mladá žena s podnosom v ruke sa spýtala: „Čo vám priniesiem, páni?“

So zrakom upretým na menu Hank odvetil: „Dám si polievku dňa a sendvič. Pšeničný chlieb, bez paradajky.“

Čašníčka to zapísala a on jej podal jedálny lístok. Pozrela na Peta.

„Dal by som si šalát šéfkuchára,“ oznámil, „s dresingom Tisíc ostrovov.“

„O chvíľu vám to prinesiem,“ povedala čašníčka a otočila sa smerom ku kuchyni.

„Je milá,“ poznamenal Pete, keď pozoroval mladú ženu v ružovej uniforme s bielou zásterou.

Hank sa zamračil, myslel na všetko, čo v živote zameškal. Jeho pozornosť však upútal kamarátov záujem o mladú čašníčku a odbil nahrávku. „Kto je milý?“

„Tá servírka. Niet divu, že nerandiš, nevšímaš si ľudí. Tá žena je krásna a všimol som si, že nie je zadaná.“

Pete nebol ľahostajný. Hank nechal tú poznámku doznieť. Pete mal byť už dávno ženatý. Žil pohodový život a nemal starosti, ktoré Hanka prenasledovali každý boží deň. Závidel mu to.

Skôr než ho Hank stihol povzbudiť, aby pozval servírku na rande, Pete povedal: „Vedz, že môj život je iný, ako predpokladáš.“

„Uťahuješ si zo mňa? Uznaj, Pete, pracuješ, keď chceš...“

„To nie je celkom pravda.“

Hank kývnutím ruky poprel jeho tvrdenie. „Každý mesiac ti na účet cinkne výplata.“

„Áno, ale...“

Hank nepočúval. „Navyše, vďaka cirkvi bývaš vo vlastnom. Nijaké splátky hypotéky, nijaké starosti o vyžitie. A aby toho nebolo málo, stačí, ak sa v kostole ukážeš raz za týždeň. Ty si ale žiješ!“

Pete pokrútil hlavou. Chcel namietnuť, no vtom im čašníčka priniesla obed.

Hank si všimol, ako jeho priateľ sleduje mladú ženu. Nahlas premýšľal: „Prečo si sa nikdy neoženil?“

„Ja?“ spýtal sa Pete, keď šalát polieval dresingom.

„Áno, ty. Vidím, že ti moja situácia so ženami nedá spať, ale čo tvoje srdcové záležitosti?“

Pete sprvu vyzeral, akoby ho obľiali studenou vodou a vzápätí ako ryba na suchu len naprázdno otváral ústa.

„Nie je také ľahké nájsť tú pravú, však?“ skonštatoval Hank, lebo tomu rozumel až pridobre. „Cirkev určite prekypuje slušnými slobodnými kresťankami. Na výber ich máš neúrekom.“

„Asi,“ zdráhal sa Peter. „Pravdou je, že neviem, prečo som sa neoženil. Mal som veľa príležitostí, ale ešte som nenašiel tú pravú.“

„Stavím sa, že Gracie má na to vlastný názor,“ poznamenal Hank. Hank a Petova sestra boli na nože dlhé roky a jeden druhého neustále provokovali. Bože chráň pred zanovitými ženami. Doslova chrlila oheň. Úprimne povedané, Hank si nevedel predstaviť, ako Gracie mohla robiť kostolníčku. Podľa jeho mienky na to nemala povahu.

„Gracie je Gracie,“ uzavrel Pete. „Je poctivá ako vždy. Tvrdohlavá ako mulica a verná ako pes.“

„Veru tak,“ zaškeril sa Hank. Pri pomyslení na ňu sa usmial. Nos mala vždy dohora a postoj ako najväčšia svätica. Neprekvapilo ho, že sa nevydala. Pete bol jej pravý opak. Povahou presne zodpovedal charakteru svojej práce. Bol starostlivý a ohľaduplný muž. Múdry. Žil vierou.

Niežeby Hankovi chýbala. Veril v Boha. Lenže to neznamenalo, že každú nedeľu zavítal do kostola.

„Mal by si vedieť, že moja práca nie je med lízať, Hank. Aj ja mám svoje problémy,“ namietol Pete.

„Jasné, že máš,“ odfrkol. Nechcel pôsobiť arogantne, ale Pete nemal ani poňatia o nárokoch na čas a financie, ktoré Hankovi ležali na pleciah.

„O necelý týždeň sú Vianoce,“ pokračoval Peter. „Tvrdo pracujem, aby som všetko zorganizoval. Ty na druhej strane...“

„Čo ja?“

„Každý večer žúruješ...“

„To nie sú žúry,“ prerušil ho Hank. „Tvrdo pracujem, aby som vytvoril zábavnú atmosféru, ale ver mi, že to nie je vždy párty.“

„Ty to tak nevnímaš. Síce pracuješ do noci, to nepopieram, ale každé ráno sa môžeš doružova vyspať.“

„Snívaj ďalej.“ Hank prevrátil oči.

„A hoci tvrdíš, že nemáš čas na rande, čomu mám problém uveriť, každú noc stretávaš húfy žien.“

„Nemáš poňatia, čo znamená šéfovať krčme!“

„A ty netušíš, ako vyzerá život pastora.“

Hank sa zasmial. „V mojej práci by si nevydržal ani týždeň.“

Pete sa uškrnul. „A ty by si zas nevydržal v mojej.“

„Nerýp do mňa. Plávaš životom.“

Pete odložil vidličku a naklonil sa dopredu, oči sa mu roziskrili. „Chceš sa o tom presvedčiť?“

„Čo tým myslíš?“

„Keďže si myslíš, že to mám také ľahké, vymeníme sa. Ja budem pracovať v bare a ty za mňa zaskočíš v kostole.“

Hank neváhal. Bolo to ako ponúknuť decku cukrík. „Ja som za.“ Vystrel ruku ponad stôl. Peter sa načiahol a potriasli si rukami.

„Kedy začínam?“ spýtala sa Hank.

Pete sa zoširoka usmial. „Hneď.“

„Och, paráda,“ pomyslel si Hank. Pondelok večer. Vyroží si nohy a pozrie si Národnú futbalovú ligu, a to po prvýkrát po dlhom čase. Konečne sa bude môcť venovať tomu, čo sa deje na ihrisku.

Tráva nemohla byť zelenšia a jeho priateľ mal práve schytať najväčšiu lekciu svojho života.